

Antoni Arrizabalaga
Conservador del MDG-CCNN

ANTONI JONCH I EL MUSEU DE GRANOLLERS- CIÈNCIES NATURALS

55

La història recent del desenvolupament d'activitats de ciències naturals al nostre museu ens remet a la figura d'Antoni Jonch.

Quan a l'inici dels vuitanta, alguns joves agosarats demanaren la creació d'una àrea de ciències naturals al Museu de Granollers, cal recordar que la resposta no va ser massa encoratjadora. De fet, es va obtenir la resposta esperada d'una institució altament elitista.

No va ser fins que Antoni Jonch "retornà" a Granollers, i deixà definitivament les seves obligacions al Zoo de Barcelona, que es féu possible la creació de l'àrea: era l'any 1982. És en aquell moment, també, quan el treball de les àrees, formades per col·laboradors desinteressats, pren una configuració definitiva.

Crec que res no va ser ja igual, tot i que pot semblar una senzilla coincidència. El fet no tan sols que equips joves, formats per persones entre els vint i els setanta anys, treballassin en el museu, sinó que, a més, apareguessin gripaus a la Sala d'Actes, o que una serp aparegués en plena sala d'exposicions enfilada a la instal·lació de l'àire condicionat; veritablement crec que va fer caure vells prejudicis. I això va fer inclinar el projecte de museu envers una manera de fer, en un nou estil que avui podríem dir-ne propi del Museu de Granollers.

De tota manera això va reeixir gràcies a la bona acollida que les activitats del Museu van tenir en la població de Granollers i comarca, i també en el col·lectiu més estricte de la museologia catalana, que va fer que aquesta nova opció del Museu fos acceptada.

Podríem recordar aquí l'exposició "El Medi Natural del Vallès", que l'any 83 va presentar l'àrea de Ciències Naturals i que va ser tot un èxit d'acollida de públic. També les primeres exposicions de l'àrea d'Arqueologia, que recollien troballes noves del Vallès.

Així, Antoni Jonch va passar de ser el cap de l'àrea de Ciències a ser el director del Museu. En aquest moment, a més, es comença a perfilar el que és, al meu entendre, el fet més important de la història recent del Museu. Arriba la possibilitat d'instal·lar la secció de Ciències Naturals al vell casal de "la Tela", i l'empenta decidida d'Antoni Jonch farà inclinar la balança a favor del Museu, i es farà possible el projecte d'execució, que va durar escassament dos anys.

Amb aquest curt període de temps, es fan les obres de rehabilitació de la casa, s'elabora el projecte museològic i s'executa el projecte muse-

ogràfic amb la inauguració de la nova seu del Museu al maig de 1987; tres exposicions obren les portes amb aquesta inauguració: **Papallones del Món, II Mostra de Bonsai** i l'exposició permanent **l'Home i el Medi Natural al Vallès**.

La nova etapa del Museu, amb la secció de Ciències a la Tela, ha permès entre d'altres coses, la consolidació d'activitats en aquesta temàtica. D'una línia ja manifestada amb les mostres de Bolets, o les exposicions de Bonsai (acceptant un naturalisme més recreatiu), exposicions sentides i volgudes per Antoni Jonch i majoritàriament acceptades pel públic; a la Tela es fa possible programar en tot l'any aquestes i noves propostes d'exposicions. Potser, per fer-nos al cas del que això va representar, podem recordar les exposicions fetes en aquest nou període i de producció del Museu: **Papallones del Món, Plantes d'herbolari, Petits Mamífers del Vallès, Les Papallones, Fruits silvestres, La conca del Besòs, El Montseny, Escarabats de la selva, Roques, minerals i gemmes, Fets per viure, Ooh! els més petits al Museu**, i les corresponents edicions de les Mostres de **Bolets, Bonsai i Dibux Naturalista** (5, 6 i 2 respectivament); només fan 24 exposicions, més les que s'han portat de fora: **Artròpodes i plantes de Sant Llorenç del Munt, Flors silvestres del Montseny, Tenir fills, quan? La Mediterrània, un medi a conservar, Salvem els ocells**.

Les Agudes des de Sta. Fe del Montseny. Foto: E. A.

Vista general Inauguració del MDG-CCHN
El Colò, (la Colma, Montseny). Foto: E. M.

Es consoliden també les activitats per a escolars, amb la possibilitat de fer un treball a les exposicions, al jardí del Museu i al laboratori. És un dels primers museus d'aquest país a posar a l'abast de les escoles un espai d'aquestes característiques amb un servei estable d'educadors.

Amb el desenvolupament del projecte de la Tela, es fan possibles nous fronts de treball. Es crearà el Centre de Documentació del Montseny, secció Ciències, juntament, en aquell moment, amb la secció d'Humanitats al Museu Etnològic del Montseny a Arbúcies. No val la pena recordar aquí la resposta que provocà aquest fet en algunes entitats i persones; només direm que sense ser una aspiració del Museu, la creació del Centre donava la satisfacció a una vocació històricament demostrada.

Es farà possible també el desenvolupament de línies d'investigació tant del personal del Museu,

com el suport als projectes dels col·laboradors. Amb Antoni Jonch al capdavant del Museu, els projectes, no sense esforç, se'ns van anar fent realitat d'un dia per l'altre. Entre les publicacions periòdiques de Ciències han vist la llum el primer número de **Treballs del Museu** i tres números del **Dossier bibliogràfic del Montseny**, sense oblidar la participació en la revista general del Museu **Lauro**.

Antoni Jonch ha estat un fibló constant, que no oblidarem. Amb tot van quedar projectes al calaix, projectes amb què l'Antoni somniava en els darrers dies.

Entre aquests projectes destaca sobretot el desenvolupament definitiu de l'illa de la Tela, que ha de permetre el creixement del seu jardí i la creació de noves instal·lacions per al Museu.

El creixement del jardí en un barri on els espais verds són escadussers, permet tenir un espai més gran per al veïnatge i ampliar la mostra de flora del Vallès, i també millorar les instal·lacions per als animals. Entre les noves infraestructures, cal donar resposta a les cada dia més grans necessitats d'espai de magatzem del Museu; una instal·lació definitiva i controlada de l'Estació Meteorològica de la ciutat; nous laboratoris i noves aules de treball, sobretot la nova aula per a activitats amb escolars, que permeti el treball amb més espai i a peu de jardí, consolidant, més si és pot, l'aspecte educatiu del Museu.

Aquest podria ser el millor homenatge a fer a Antoni Jonch, donar resposta als problemes d'una institució per la qual l'Antoni es delia, i atorgar el seu nom a la nova aula de natura del Museu.